N°. 79. A°. 1839.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zondag 19 Mei.

Uithoofde van *het Pinksterfeest* wordt er aanstaanden Dingsdag geene Courant uitgegeven. — Bij deze Courant behoort een Vervolg.

Eventuële troonsbestijging des prinsen van Oranje.

Novus ab integro saeclorum nascitur ordo.

II. Ministeriële verantwoordelijkheid.

» De prins VAN ORANJE heeft het *contre-seing* aan zijne ministers gegeven, gedurende zijn kort bewind in de zuidelijke provinciën. Hiermede is de ministeriële verantwoordelijkheid dus ingevoerd geworden in een gedeelte van het land. Dit komt te baat aan den wensch om de ministeriële verantwoordelijkheid te brengen in onze nieuwe grondwet. Het is tevens een waarborg voor elk Nederlander van de gezindheid van den prins, en het toont ons aan, wat wij in het vervolg van hem te wachten hebben."

Deze woorden schreef, in october 1830, de graaf VAN HOGENDORP. Waarlijk, het is als voorzag de groote man de artikelen, waaraan wij onze zwakheid zouden wagen, en als wilde hij aan dezelve het gezag bijzetten van zijnen roemrijken naam. Veel verwachtte de edele, talentvolle man van den prins VAN ORANJE. Wij kennen den prins VAN ORANJE niet; doch wij kennen den graaf VAN HOGENDORP, en daarom verwachten ook wij veel van den prins VAN ORANJE.

Deszelfs troonsbestijging zal, hopen wij, allereerst worden gekenmerkt door de invoering der ministeriële verantwoordelijkheid, den sterksten waarborg voor het koningschap. Wat toch kan de onschendbaarheid van de kroon beter beveiligen dan de verantwoordelijkheid van deszelfs eerste dienaren? Op hen moet al de blaam vallen, welke men aan het bestuur meent te moeten geven. Op hen moet die vallen, ten einde zij niet valle op den koning zelven. Zij, de raadslieden, de inlichters, de eerste bedienden des konings; zij, die al deszelfs besluiten mede onderteekenen, moeten voor dezelve verantwoordelijk zijn. Niets is billijker, want achten zij die besluiten niet nuttig of wettig, zoo behoeven, zoo behooren zij dezelve niet te onderteekenen; het stond bij hen hun ontslag te geven. Of het besluit eigenlijk uit hun hoofd dan wel uit dat des konings gevloeid is, dit doet niets ter zake; de koning kan niet ter verantwoording worden geroepen, zij wel. Zij behooren van een gevaarlijk stelsel van halstarrigheid, van verkwisting, van benoorregting, van [illegible] te worden weerhouden door de vrees voor eene aanklagt, door de vrees voor derzelver gevolgen, waartegen zij zelfs bij de kroon geene beveiliging moeten kunnen verwachten.

Zoodanige verantwoordelijkheid is zeer nuttig. Volstrekt noodzakelijk echter is zij niet. Maar wat in eenen constitutionelen staat volstrekt noodzakelijk is, het is de morele verantwoordelijkheid des ministers. Zonder dezelve kan de kroon niet onaangetast blijven, of de vrijheid der drukpers, die onschatbare, die eenig duurzame waarborg der burgerlijke vrijheid, niet bestaan. Dit is zoo duidelijk, dat zelfs onze ministeriële schrijvers niet wagen het te weerleggen. Wel is waar pogen nu en dan onze ministers van gezegd, geduld en onderworpen geloof, ook deze verantwoordelijkheid van zich te schuiven, en zich te verschuilen achter den wil des konings; maar dat zulks doorging in de Tweede Kamer, is niet zoo zeer de schuld onzer staatsinstellingen als wel die der Kamer zelve. Nergens toch heeft onze grondwet, in strijd met billijkheid en gezonde redenering, bepaald, dat de ministers niet verantwoordelijk zijn voor hetgeen zij mede onderteekenen, voor hetgeen zij nalaten of niet tegengaan. Het stond aan de kamer om, gebruik makende van haar regt, alle wetsontwerpen af te wijzen, zoo lang zij niet wierden voorgesteld door een minister, die dezelve voor zijne morele verantwoordelijkheid nam. Nergens, nogmaals, zegt de grondwet dat de ministers niet verantwoordelijk zijn. Maar duidelijk en uitdrukkelijk zegt de grondwet: » Het is aan elk geoorloofd om zijne gedachten en gevoelens door de drukpers, als een doelmatig middel tot uitbreiding van kennis en voortgang van verlichting, te openbaren: dit beginsel moest dus pal staan boven water; aan dit beginsel moest het al dan niet grondwettig bestaan der ministeriële verantwoordelijkheid worden getoetst. En dit beginsel is, zonder de morele verantwoordelijkheid ten minste der ministers, niet bestaanbaar, of het ondermijnt het koninklijk gezag. Immers, wat toch zou de vrijheid der drukpers beteekenen, indien zij niet medebragt de bevoegdheid om een wetsontwerp, eene handeling des bestuurs, te overwegen, te ontleden, te beoordeelen; om dat ontwerp of die handeling te ontblooten van de woordenpraal of woordenverwarring, waarmede het omkleed zijn kan; het in zijne volle naaktheid daar te stellen als gebrekkig, als ondoelmatig, als schadelijk, als spotverdienend, als onregtmatig. Dit alles zal toch ontwijfelbaar tot de vrijheid van drukpers behooren! tenzij men mogt willen beweren, — en het zou ons waarlijk van een *Handelsblad* of *Avondbode* niet verwonderen, dat men een ontwerp, eene handeling des bestuurs, of een geheel stelsel slechts mag beoordeelen als het *min of meer* gebrekkig, *tamelijk* dwaas is, naardien men anders, betoogende dat het *zeer* gebrekkig, *zeer* dwaas, *zeer* onregtmatig is, de waardigheid der regering compromitteren zou.

ITALIE.

Te Napels heeft zich eene maatschappij gevormd, waarvan elk lid jaarlijks eene som betaalt, ter verzekering dat zijn lijk zal worden geplaatst in een gewelf, welks aarde de eigenschap bezit van verrotting te verhinderen, en het lijk, als ware het door eene chemische behandeling gedroogd, te bewaren. Op bepaalde dagen des jaars — het getal derzelve hangt af van de hoegrootheid der inteekening — heeft dan eene tentoonstelling plaats van de alzoo aan de natuurlijke oplossing onthoudene lijken, in de kleeding welke zij bij hun leven gewoon waren te dragen. Drie of vier onderaardsche kapellen in de *Santa-Chiara*-kerk zijn toegewijd aan deze zonderlinge tentoonstelling, die aan onnatuurlijkheid en [illegible] alles wat ik immer zag overtreft, en worden aan de ingangen door soldaten bewaakt, terwijl zij inwendig door talrijke kaarsen verlicht, met bloemen en godsdienstige zinnebeelden versierd, en de altaren op de gewone wijze getooid zijn. Langs de wanden staan, uit hunne graven gehaald, en in de kleederen die zij bij leven droegen, de dooden in bonte schakering en in de vreemdste houdingen. Naast eenen 80-jarigen grijsaard, wiens zilveren haar nog om zijne slapen hangt, ziet men eenen 6-jarigen knaap, wiens lokken nog om een verdord, ter naauwernood nog menschelijk gezigt krullen, en wiens geborduurde hemdskraag over de spitse schouderbladen en de ingevalle borst van donkerbruine lederkleur nederhangt. Zijne hand leunt op het naast staande lijk, welks op zijde hangend hoofd eene vrouw schijnt toe te lonken, in wier haren de rozenkrans een bitter contrast maakt met derzelver aschgraauwe kleur. Den pijnlijksten indruk echter maakte eene andere vrouwelijke gestalte, die, op haren bruidsdag gestorven, nog met de bruidskrans en den rijken bruidstooi getooid was. Al de overige lijken had men hunne beste zondagskleeren aangetrokken, en aan de jonge mannen had men daarenboven karwatsen en rottings in de knokken handen gegeven, en dit, vereenigd met de zonderlinge houdingen, waarin de meeste gestalten gezerken waren, en de grijnzende, door het kaarslicht beschenen gezigten, bragt een indruk van afschuw en belagchelijkheid te weeg, die niet ligt te vergeten is." Rondom vele der dooden knielden hunne vrienden, biddende voor derzelver zielerust; terwijl groepen van nieuwsgierigen in deze onaangename gallerijen achteloos slenterden, en nu en dan bleven staan, om betrekkelijk eenige gestalte hunne aanmerkingen te maken als in een wassenbeeldenspel.

PRUISSEN.

Berlijn, 13 *mei*. De groote tentoonstelling der werken van levende kunstenaars, de 31ste welke sinds 1786 de koninklijke academie van kunsten hield, zal dit jaar den 15den september geopend worden. De academie noodigt inlandsche en buitenlandsche kunstenaars uit, om dezelve met hunne voortbrengselen te verrijken; de inzending kan tot 7 september geschieden. (*Pr. St. Z.*)

PART. CORR. *Berlijn*, 13 *mei*. » De zaak met den aartsbisschop van Posen is tot aan het einde des laatsten hem bewilligden termijns volstrekt op dezelfde hoogte gebleven. De heer *v. Dunin* bewoont nog steeds het hotel van Petersburg en bedient elken morgen de mis in de St. Hedwigskerk. Van verschillende zijden heeft men pogingen aangewend om hem te bewegen in appel te komen, maar hij heeft zulks bepaald afgeslagen, vermits hij daardoor het regt der wereldlijke magt zou erkennen; alhoewel hem verzekerd werd, dat naar alle waarschijnlijkheid het geregtshof in tweede instantie eene vrijspraak geven zou. De onderhandelingen zijn dus geëindigd en de heer *v. Lottum* heeft verzocht van het hem opgedragen commissariaat ontslagen te worden. De aartsbisschop [illegible] derheid daarover beklagen dat men hem niet veroorloofd [illegible] in zijn [illegible] spel terug te keeren, naardien hij in deze onderstel[illegible] gekomen was. De vervulling van dien wensch is [illegible]

schijnlijker, omdat de stemming in Posen zich wel is waar van luide uitdrukkingen onthoudt, doch geenszins in overeenstemming met de regering is, zoodat er heftiger uitbarsting mogt te vreezen zijn, indien het later noodig gekeurd wierd den bisschop, in bevelenden toon, op nieuw te verwijderen. Omtrent de nieuwe wetten vermeent men nog niets, en derzelver afkondiging zou nog wel eenigen tijd kunnen uitblijven; het gerucht betrekkelijk eene nieuwe bijeenroeping der opperpresidenten (gouverneurs) bevestigt zich, en men gelooft dat hunne bijeenkomst niet ver meer af is.

» In het ministerie van geestelijke zaken zal de heer *Nicolovius* waarschijnlijk opgevolgd worden door den heer *v. Lamprecht*, die de bijzondere gunst van zeer hooge personen geniet. De Hegelsche philosophie heeft door de aftreding van den heer *Nicolovius* eenen sterken steun verloren. Overigens beschouwde de eerwaardige grijsaard de vrijheid der wetenschap steeds als een grondbeginsel des staats, en hij streed met edelen ijver voor derzelver handhaving.

» Dezer dagen zijn de inteekeningslijsten voor het in brons gieten der amazonen-groep van *Kiss* verschenen, en waarschijnlijk zullen de inteekeningen dra de kosten dekken.

» Met leedwezen verneemt men dat in zekere vrome kringen, die zich thans meer dan ooit doen opmerken, menigerlei pogingen worden aangewend om alle ware christenen die prijs stellen op het heil hunner ziel, van iedere deelneming aan dit nieuwe werk Baals terug te houden. Trouwens zou het dien vromen lofwaardiger schijnen, indien het geld tot heil der wereld aan zendelingschappen, traktaatjes enz. besteed wierd; de verdorvenheid is echter zoo groot geworden, dat geene vermaning meer baten wil. Dit Baalswerk zal zoo goed tot stand komen als de ijzerbanen, waartegen een onzer heiligen onlangs predikte, en zijne jongeren het rijden op dezelve verbood; de zondaars zijn te talrijk, en de vromen zelven zijn kinderen des tijds en zijner denkbeelden.

» Gisteren opende men de tentoonstelling van schilderijen, waar zich stukken van eenige Dusseldorpsche schilders bevinden, welke men hier nog niet gezien heeft. Drie landschappen van *Lessing*, bij uitstek schoon, en zijn beroemd stuk: »*Ezzelin* in den kerker," zijn de pronkstukken dezer kleine verzameling. *Carl Sohn* heeft een groot stuk geleverd: »*Tasso* belaisterd door de *Leonoren*," hetgeen echter noch door uitdrukking noch door schoonheid van kleur uitmunt. Eenige bevallige kleine stukken van *Becker*, *Dulmann* en *Steinbruck* en eene humoristische schets van *Schrödter* kan men als schoone bijdragen noemen; eene groote schilderij van *Stielke* »gevangene Christen-vrouwen" wordt nog verwacht. Het gering getal der schilderijen, die alle reeds vroeger verkocht zijn, wederlegt het gerucht als wilden de Dusseldorpsche schilders zich met hunne werken van de groote tentoonstelling der academie afzonderen. Een speculatief kunsthandelaar heeft deze fraaije stukken vereenigd, en terwijl hij uit de toegangsgelden winst trekt, is Berlijn hem dank schuldig, vermits hij ons toont, wat zonder hem hier niet zou gezien zijn."

ENGELAND.

Londen, 15 *mei*. De verklaringen door de ministers in het parlement afgelegd, hebben het nu buiten kijf gesteld, dat het bestuur der gematigde Whigs, dat is van lord *Melbourne*, in wezen blijft. Hoe het nu met de Jamaika kwestie gaan zal, blijft nog twijfelachtig. Misschien dat, indien de zaak verder wordt voortgezet, een deel der voor de Tories bevreesd geworden radicalen weder aan lord *Melbourne* toevallen, en ook rekent deze op het beter opkoffen van een tiental zijner vrienden.

De eerste strijd tusschen de nog altijd verbitterde partijen zal zeker geleverd worden bij de verkiezing van eenen voorzitter van het lagerhuis, daar de heer *Abercromby*, als zoodanig, zijn ontslag genomen heeft.

FRANKRIJK.

Parijs, 15 *mei*. Onze hoofdstad heeft sinds gisteren haar vorig aanzien hernomen; al de troepen zijn naar hunne kwartieren teruggekeerd; alleen heeft zich de wachtposten der linie en der nationale garde verdubbeld.

Het in beslag nemen van papieren en andere stukken van groot gewigt zal voorzeker het gevolg der genomen maatregelen zijn geweest. Overigens is er nog niets met zekerheid gebleken omtrent de staatkundige kleur van dezen onverklaarbaren aanslag.

De opstandelingen, met de wapenen in de hand gevat, en die zich in de hospitalen bevinden, bepalen zich allen bij een gelijkvormig stelsel van verdediging, hetwelk daarin bestaat, om zich voor te stellen als gedwongen aan de oproerige volkshoopen deel te nemen. Een enkele, de heer *Barbès*, erkent, dat de strijd voor hem eene staatkundige strekking heeft gehad; en [illegible] heeft van vijand tot vijand even als in vollen oorlog te [illegible], die aan het hoofd en aan de hand gewond is, moet na de [illegible], en toen naar de griffie van de mairie van het [illegible] arrondissement gebragt zijn.

— De *Constitutionnel* verzekert, dat, ten gevolge van door middel van den telegraaf overgebragte bevelen, onderscheiden minder of meerder belangrijke arrestatiën te Straatsburg, te Rijssel en te Lyon moeten plaats gehad hebben; terwijl er kwestie zoude zijn, van een uitgebreid komplot, waarvan de vertakkingen zich zoowel in de voornaamste steden van Frankrijk als in het buitenland zouden uitstrekken.

— *Le Droit* beweert, dat het staatkundige proces, waarmede zich het hof der pairs moet bezig houden, met den meesten spoed zal afgehandeld worden. Binnen veertien dagen zoude de instructie zijn afgeloopen.

— Omtrent *Barbès*, die vroeger ook deel aan den opstand van 4 en 5 junij 1834 heeft genomen, deelt men in de *Gazette des Tribunaux* de volgende bijzonderheid:

» Naar de *Conciergerie* overgebragt, weigerde *Barbès* eerst op de hem gedane vragen te antwoorden; maar, levendig in het naauw gebragt, en zelfs met eene confrontatie bedreigd, waarvan de uitkomst niet twijfelachtig zijn kon, eindigde hij met te zeggen: »Gij wilt, dat ik *Barbès* zij; wel nu, neem aan, dat dit zoo is. Ik beken het; het is een strijd tusschen mij en mijne vijanden. Ik ben verwonnen; doe met mij, wat gij begeert?"

— Het *Journal des Débats* behelst eenen brief van de kweekelingen der polytechnische school, waarin met nadruk de bewering van genoemd dagblad wordt tegengesproken, dat zij met geweerschoten de muitelingen hebben afgeslagen, welke, volgens dezen brief, op dat oogenblik geene wapenen zouden gehad hebben. » De kweekelingen," zoo luidt de brief, » zijn door mannen, zonder wapenen, en die een lijk droegen, met vriendelijke woorden uitgenoodigd, hen te volgen; zij hebben echter hun verzocht zich te verwijderen en hun gezegd, dat, aan den strijd vreemd gebleven zijnde, zij daaraan geen deel konden nemen; toen de municipale gardes te paard zich op de overblijvenden wierpen en er twee hebben gedood onder de oogen van de verontwaardigde Polytechnische school."

De hertog *van Bassano* (*Maret*), die onder *Napoleon* minister van buitenlandsche zaken is geweest, is gisteren alhier overleden.

BELGIE.

Brussel, 16 *mei*. De kamer van afgevaardigden heeft gisteren hare beraadslagingen omtrent het ontwerp van wet betreffende de terugbetaling van den tol op de Schelde voortgezet.

— De *Commerce Belge* zegt, dat de benoeming van de leden der commissiën, welke zich met de uitvoering van het eind-tractaat moeten bezig houden, gisteren aan de goedkeuring van vorst *Leopold* is aangeboden geworden.

NEDERLANDEN.

's Gravenhage, 16 *mei*. Gisteren heeft Zijne Majesteit met H. K. H. prinses *Albert* van Pruissen hoogstdeszelfs zomerpaleis het Huis ten Bosch betrokken.

— Z. M. heeft tot commies bij het amortisatie-syndicaat aangesteld den heer *D. van Hoytema*, thans adjunct-commies.

Bij koninklijk besluit is tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Geldrop (provincie Noord-Braband), in plaats van *M. W. Pastoors*, die tot andere functiën is overgegaan, benoemd *E. M. van Mattemburgh*, thans surnumerair der belastingen in die provincie, met bepaling dat van die ontvangst, te rekenen van 1 januarij aanstaande, zal worden afgescheiden de gemeente Zes Gehuchten en gevoegd bij het kantoor derzelfde middelen van Heeze en Leende.

Dezer dagen is benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Vreeswijk, provincie Utrecht, de 1ste luit. op non-activiteit, *E. B. Sutherland*, zijnde hem een eervol ontslag uit de dienst verleend.

Nijmegen, 16 *mei*. Gisteren zijn twee bat. der 2de afd. alhier in garnizoen door den hertog *van Saxen Weimar* in oogenschouw genomen. Z. H. de hertog *van Saxen Weimar* is heden naar Heumen vertrokken, om aldaar de krijgstroepen te inspecteren.

Bij de corpsen [illegible] en kurassiers komt binnen kort verandering in de kleeding en sommige wapenstukken. De kurassiers krijgen blaauwe mantels en broeken en verzilverde [illegible] eene kleine patroontasch van voren, en achter eene zaag, houweel enz.

Z. H. de zoon van den hertog *van Saxen Weimar* is eenigzins ongesteld weshalve binnen kort de hertogin *van Weimar* alhier verwacht wordt.

Considerans van het vonnis, door de Arrondissements-regtbank te Arnhem, den 16den april 1839, gewezen tegen den drukker en uitgever der Arnhemsche Courant.

Overwegende, dat het voorbrengen van een exemplaar van de *Arnhemsche Courant* van den veertienden februarij 1800 negen en dertig, n°. zeven en twintig, het regterlijk bewijs heeft opgeleverd, dat in hetzelve het navolgende, in de teregtzitting voorgelezen, artikel, vervat is:

(Van zeer goeder hand wordt ons het volgende toegezonden)."

Postkantoor te Leiden.

» Het schijnt te blijken, dat de brieven op het postkantoor te Leiden » soms worden geopend. Men verzoekt de redactie der *Arnhemsche Cou*» *rant*, gelijk die der andere dagbladen, dit ter algemeene kennis te wil» len brengen; tot waarschuwing van ieder, die brieven naar of te Leiden » in te zenden heeft; tot waarschuwing bovenal van de algemeene adminis» tratie, gehouden en gezind om den ingezetenen te dekken tegen een mis» bruik van vertrouwen, niet min schandelijk of [illegible] eenig ander, » waartegen men den regter te hulp roept."

Overwegende, dat de verklaringen der getuigen, de bekentenis van den beklaagde en de bezigtiging van [illegible] grond voor dit artikel bestaat in een couvert van [illegible] brief; den zeven en twintigsten december [illegible] op het postkantoor te Leiden bezorgd, te Utrecht overgepakt, en welke, te Elburg gekomen, bij het openen van het pakket aldaar, bevonden werd aan een der ligtelijk toegemaakte punten losgescheurd te zijn; zonder eenig blijk van nalatige behandeling van het postkantoor, of moedwillige opening in het algemeen;

Overwegende, dat, ofschoon dit artikel met de twijfelachtige bewoordingen van: *het schijnt te blijken*, is gesteld, hetzelve echter de beschuldiging bevat, dat er een misbruik van vertrouwen op het postkantoor te Leiden, met het openen van brieven, wordt gepleegd en dat de strekking en het doel van gemeld artikel is, om het te doen voorkomen en het algemeen in den waan te brengen, dat zulks aldaar plaats vindt;

Overwegende, dat op een postkantoor niemand zich, door het openen van brieven, aan een schandelijk en laaghartig misbruik van vertrouwen,

waartegen, de waakzaamheid der algemeene administratie moet worden ingeroepen, kan schuldig maken, dan de ambtenaren van dat Postkantoor, en dat dus de beschuldiging, in gezegd artikel voorkomende, gerigt is tegen de ambtenaren van het postkantoor te Leiden;

Overwegende, dat de gezamenlijke ambtenaren van een postkantoor, op dezelfde plaats, onder hetzelfde hoofd vereenigd, en tot hetzelfde doel, op last van de regering, werkzaam te zijn, uitmaken een ligchaam, uit meer dan een persoon bestaande, zoo als hetzelve bij art. 2 van de wet van den zestienden mei 1800 negen en twintig bedoeld wordt.

Overwegende, dat derhalve het plaatsen van gemeld artikel regtskundig moet worden gerangschikt onder het in een gedrukt geschrift — dat verkocht en verspreid is geworden, — aan een ligchaam, uit meer dan één persoon bestaande, ten laste leggen van daden, die, ingeval zij plaats hadden gehad, dengenen, tegen wien zij geduid zijn, aan boetstraffelijke vervolging, krachtens art. 187, wetboek van strafregt, en aan de verachting en den haat zijner medeburgeren bloot zouden stellen, zoo als het wanbedrijf van laster omschreven wordt in art. 367, wetboek van strafregt, en art. 2 der wet van den zestienden mei 1800 negen en twintig;

Overwegende, dat de beklaagde, volgens de voormelde *Arnhemsche Courant* en zijne eigene bekentenis, de drukker van dezelve is, — dat hij den onbekenden schrijver of inzender van gezegd artikel gemeend heeft niet te moeten noemen, en hij zich als den, voor den inhoud dier courant verantwoordelijk stellenden, uitgever in de teregtzitting heeft opgegeven; — dat de gezonde rede elk, voor hetgeen hij drukt, uitgeeft en verspreidt, verantwoordelijk stelt, en zulks daarenboven uitdrukkelijk bij art. 227 der grondwet bepaald wordt, en dat het derhalve door wettige bewijsmiddelen overtuigend en regtskundig is gebleken, dat de beklaagde de persoon is, welke zich den bedoelden strafbaren laster heeft veroorloofd;

Overwegende, dat derhalve, de straffen, op het wanbedrijf van laster bij de wet gesteld, op den beklaagde moeten worden toegepast;

Overwegende verder, dat de gezamenlijke ambtenaren van het postkantoor te Leiden, hunne vordering tot schadevergoeding tot honderd vijftig gulden bepalende, zich te regt voor den aanvang van het getuigen-verhoor, als beleedigde partij, in het geding over de strafzaak, hebben gevoegd;

Overwegende dat door boven omschreven laster, de eer en goeden naam van gezegde ambtenaren, ten minste tijdelijk, zijn gekrenkt geworden, en dat, de aard der aantijging en de hoedanigheid der beleedigde partij in aanmerking genomen, hunne vordering van honderd vijftig gulden tot betering van het toegebragte nadeel, zeker niet te hoog kan worden gerekend;

Overwegende dat, in zake van laster, de aanplakking van het vonnis, op vordering van den beleedigde, door de wet wordt voorgeschreven, en de kosten daarvan, onverminderd de schadevergoeding, met de overige proceskosten, ten laste van den veroordeelde moeten komen;

Overwegende, dat met de aanplakking van het vonnis [illegible] Leiden en Arnhem, het verlangen der beleedigde [illegible], zoo wel als het [illegible] zijn;

Regt doende [illegible];

Beslist, dat het bewezen is, dat in de *Arnhemsche Courant* van den veertienden Februarij 1800 negen en dertig, nommer zeven en twintig, een artikel, van den navolgenden inhoud, is geplaatst geworden: (F. I.)

En het regterlijk bewijs van de in dat artikel vermelde daadzaak niet is bijgebragt; dat het plaatsen van dat artikel in de *Arnhemsche Courant*, zijnde het in een gedrukt geschrift, dat verkocht en verspreid is geworden, — aan een ligchaam uit meer dan een persoon bestaande, ten laste leggen van daden, die, in geval zij plaats hadden, dengenen, tegen wien zij geduid zijn, aan boetstraffelijke vervolging en aan de verachting en haat der burgeren bloot zoude stellen, daarstelt het wanbedrijf van lastering, omschreven bij artikel 367 van het wetboek van strafregt, en artikel 2 der wet van den zestienden mei 1800 negen en twintig;

Dat de schuld van den beklaagde aan die lastering is gebleken;

Gezien art. 367 van het wetboek van strafregt, artikel 2 der wet van den 16den mei 1829;

Mede gezien de artikelen 371 en 374 van het wetboek van strafregt;

Eindelijk gezien de artikelen 1408 en 1409 van het burgerlijk wetboek;

Veroordeelt, ter zake voorschreven, den beklaagde tot eene gevangenzetting voor den tijd van ééne maand, in eene geldboete van vijfentwintig gulden en in de kosten der procedure, gelikwideerd ter somma van twee gulden vijf en negentig cents; deze boete en kosten ten behoeve van den staat, des noods bij lijfsdwang, op den beklaagden te verhalen;

Ontzet denzelven, van den dag dat hij zijne straf ondergaan zal hebben, gedurende vijf jaren, van de regten, bij artikel 42 van het wetboek van strafregt vermeld;

Verwijst voorts den beklaagde om aan de beleedigde partij, tot schadevergoeding, te betalen eene som van honderd vijftig gulden; en

Beveelt dat twee exemplaren van het ten deze gewezen vonnis, het eene te Leiden en het andere te Arnhem, op kosten van den beklaagde openbaar zullen worden aangeplakt;

Veroordeelt eindelijk den beklaagde in de kosten, door de beleedigde partij aangewend, behalve die ter griffie verschuldigd, gelikwideerd tot eene massa van [illegible]

Gegeven en uitgesproken ter openbare zitting van de regtbank voornoemd, heden den zestienden april achttien honderd negen en dertig, tegenwoordig de heeren Mr. [illegible], presiderend regter, Mr. [illegible] en Mr. [illegible], regters, welke over de zaak hebben gezeten en welke dit vonnis, benevens de griffier, geteekend hebben; alsmede in tegenwoordigheid van het openbaar ministerie en van den beklaagde.

(*was geteekend*) [illegible]

[illegible] VAN [illegible]

[illegible] OVERVELDT.

[illegible], *St. Griffier.*

Voor kopij conform

Afgegeven ten verzoeke van den [illegible]

De griffier van de arrondissements-regtbank,

te Arnhem.

J. DE KLOPPER.

St. Griffier.

IN NAAM EN VAN WEGE DEN KONING!

Het Provinciaal Geregtshof van Gelderland regtdoende in strafzaken;

Gezien het vonnis door de arrondissements-regtbank te Arnhem, regtdoende in correctionele zaken op den 16den april 1800 negen en dertig, gewezen in de zaak van den heer officier van justitie, klager, en op de schriftelijke klagte van PIETER ELDIT, JR., directeur van het postkantoor, JAN [illegible], WILLEM JOSEPH FRANCKEN, BAREND [illegible], commiesen der posterijen, JAN FICHET, assistent, ABRAHAM [illegible], GEORGE JANSEN, PIERRE LA RÉE, LEONARDUS VERHAAF, ABRAHAM IZAAK WITMANS, HENDRIK [illegible] en HUBERTUS [illegible], brievenbestellers, volgens hunne verklaring te zamen de eenige ambtenaren die reeds sedert het begin des loopenden jaars 1839 aan het Postkantoor te Leiden geëmploijeerd waren, tegen [illegible], geboren te Zutphen, wonende te Arnhem, boekdrukker, oud 46 jaren, waarbij deze, ter zake van laster, is veroordeeld tot eene gevangenis van ééne maand, tot eene geldboete van vijf en twintig gulden, tot ontzetting van de bij artikel 42 van het strafwetboek vermelde burgerschaps-regten, en in de kosten; voorts, op de vordering van de beleedigde partij, tot eene schadevergoeding van een honderd en vijftig gulden, met bevel dat twee exemplaren van het vonnis, het eene te Leiden en het andere te Arnhem, op kosten van den beklaagde openbaar zullen worden aangeplakt, met veroordeeling van den beklaagde in de kosten, ook door de beleedigde partij aangewend;

Gezien de acte van appel, ter griffie van dezelfde regtbank op den 16den april verleden, waarbij de veroordeelde van voornoemd vonnis in hooger beroep is gekomen, zoo wel ten aanzien van de hem opgelegde straf, als van de gedeeltelijke toewijzing van de vordering van de beleedigde partij;

Gehoord het rapport van den heer raadsheer Mr. JACOB RAU, als in deze tot rapporteur benoemd, ter vergadering van den tienden mei 1800 negen en dertig uitgebragt;

Gehoord den beklaagde en appellant in zijne antwoorden [illegible];

Gehoord den [illegible], daartoe strekkende:

» Dat bij arrest van dit hof het vonnis, waarvan is geäppelleerd, zal worden te niet gedaan, en, op nieuw regt doende, de beklaagde zal worden veroordeeld tot eene gevangenisstraf voor den tijd van eene maand en geldboete van ƒ25, en voorts ontzet van den dag, dat hij zijne straf ondergaan zal hebben, gedurende vijf jaren, van de regten, bij artikel 42 van het wetboek van strafregt vermeld, en eindelijk verwezen in de kosten van beide instantiën."

Gehoord den heer advocaat Mr. [illegible] VON ROSENTHAL, als gevolmagtigde van de beleedigde en gevoegde partij, in zijne ter rolle genomene conclusie, strekkende tot bevestiging van het vonnis waarvan is geäppelleerd, voor zoo verre betreft de gedeeltelijke toewijzing van de door die partij ter eerste instantie gedane vordering;

Gehoord de verdediging door en van wege den appellant ingebragt;

Overwegende, dat de productie in regten van een exemplaar van de *Arnhemsche Courant* van den veertienden februarij 1800 negen en dertig nº. 27 en de bekentenissen van den appellant het overtuigend bewijs hebben opgeleverd, dat in die gedrukte, verkochte en verspreide courant het navolgende artikel is opgenomen:

(*Van zeer goeder hand wordt ons het volgende toegezonden.*)

Postkantoor te Leiden.

» *Het schijnt te blijken, dat de brieven op het postkantoor te Leiden* » *soms worden geopend. Men verzoekt de redactie der Arnhemsche Courant,* gelijk die der andere dagbladen, dit ter algemeene kennis te » willen brengen, ter waarschuwing van ieder, die brieven op het kantoor te » Leiden in te zenden heeft; tot waarschuwing [illegible] algemeene administratie, gehouden en gezind om [illegible] te ontdekken [illegible]

woken tegen een misbruik van vertrouwen, *niet min schandelijk of hatelijk dan eenig ander*, *waartegen men den regter te hulp roept*;

Overwegende, dat ofschoon in dat artikel de schijnbaar twijfelachtige bewoordingen *het schijnt te blijken* mogen voorkomen, evenwel de geheele strekking van hetzelve, de voorafgaande woorden: *van zeer goeder hand wordt ons het volgende toegezonden*, en de daarin gestelde waarschuwing aan ieder die brieven naar of te Leiden in te zenden heeft, en aan de algemeene administratie, het daarvoor moet doen houden, dat dit artikel werkelijk in zich bevat de aantijging, dat er op het postkantoor *te Leiden soms brieven worden geopend*;

Overwegende, dat ofschoon ook in artikel 367 van het strafwetboek tot het wanbedrijf van laster moge worden gevorderd, dat aan *iemand wie het ook zij* (*à un individu quelconque*) daden worden te laste gelegd, evenwel onmiskenbaar hieronder moet worden gerangschikt elke aantijging, al moge dezelve ook tegen *meerdere personen* zijn gerigt, wanneer slechts de persoon of de personen, aan welke de daadzaken worden te laste gelegd, genoegzaam zijn aangeduid;

Overwegende, dat het aangeklaagde artikel zoodanige aanduiding in zich bevat, als bepaaldelijk gerigt tegen de ambtenaren van dat postkantoor, vermits toch deze zich zouden schuldig maken, of wel aan een bij artikel 187 van het strafwetboek strafbaar gesteld wanbedrijf, of wel aan laakbaar pligtverzuim, de haat of verachting hunner medeburgers moetende opwekken, indien werkelijk op dat postkantoor brieven werden geopend, kunnende in dezen omtrent de bedoeling van den schrijver van dat artikel geen twijfel overblijven, nadat in hetzelve de *algemeene administratie* wordt gewaarschuwd, om de ingezetenen tegen een schandelijk of hatelijk misbruik van vertrouwen te dekken;

Overwegende, dat overzulks in een gedrukt en verspreid geschrift aan de beambten en bedienden op het postkantoor te Leiden eene daad is ten laste gelegd, die, wanneer dezelve bestond, hen zoude blootstellen aan correctionele vervolging, immers aan den haat of de verachting hunner medeburgeren, zijnde tot staving van die aantijging geen wettig bewijs, dat is geen vonnis of authentieke acte, bijgebragt;

Overwegende, dat evenwel ten onregte door den regter *a quo* in dezen artikel 2 van de wet van 16 mei 1829, staatsblad n° 34, is toegepast, vermits het uit de woorden en uit den geest van die wet duidelijk is af te leiden, dat deze bepaling alleen toepasselijk is op *staatsbeambten*, *openbare autoriteiten*, waaronder *of beambten of bedienden*, aan een postkantoor werkzaam, niet kunnen worden gerangschikt, en op staatscolleges of ligchamen, waartoe nimmer een postkantoor kan worden gebragt;

Overwegende, dat de beklaagde en appellant, volgens het overgelegd exemplaar en zijne eigene bekentenis, is de eigenaar, uitgever en drukker van de *Arnhemsche Courant*, dat hij, zonder den schrijver of inzender van het aangeklaagde artikel te noemen, zich voor hetzelve aansprakelijk heeft gesteld, en dat hij mitsdien moet geacht worden schuldig te staan aan het *wanbedrijf van laster*;

Overwegende, dat de eerste regter strijdig met den inhoud en de strekking van artikel 368 van het strafwetboek den beklaagde, ofschoon dan ook met toestemming der beleedigde partij heeft toegelaten, om zoo wel door het *in judicio* overleggen van den opengescheurden brieven-omslag, als door het hooren van getuigen, het bewijs der aan *laatstgemelden* aangetijgde daadzaak te leveren, en dat voorts de regter, strijdig met het zelfde artikel, den toestand van den opengescheurden brieven-omslag en de verklaringen van de getuigen bij de beslissing dezer zaak in aanmerking heeft genomen, nademaal aan eenen van laster beschuldigde bij artikel 370 van hetzelfde wetboek geen ander wettig bewijsmiddel voor het bestaan en de waarheid der aangetijgde lasterlijke daadzaak is toegekend, dan het overleggen van een vonnis of andere authentieke acte;

Overwegende, dat echter die bepaling kennelijk in het voordeel der gelasterde personen is voorgeschreven, en deze in de onderwerpelijke procedure het toelaten der getuigen niet alleen heeft toegestemd, maar zelfs uitdrukkelijk heeft gevorderd; dat bovendien deze overtreding in den vorm, door den eersten regter begaan, niet bij de wet met vernietigheid is bedreigd, en eindelijk dat dit voorschrift onder de bovenvermelde omstandigheden niet tot die substantiële vormen behoort, waarvan de overtreding de nietigheid der procedure in hooger beroep ten gevolge moet hebben;

Overwegende, dat [illegible] appellant [illegible] dat de beleedigde partij, dat volgens artikel [illegible] in overeenstemming met artikel 56 van [illegible] de beleedigde partij alleen dan bevoegd is, om zich in het geding [illegible] te voegen, ten einde hare vordering gelijktijdig worde behandeld, en beslist, indien zij *hare vordering om schadevergoeding tot ƒ 150 of minder beperkt*;

Overwegende, dat de beleedigde partij in de onderwerpelijke zaak ter eerste instantie heeft geëischt, dat de beklaagde zal worden schuldig of althans medepligtig verklaard aan het wanbedrijf van laster, veroordeeld tot betaling eener schadevergoeding van ƒ 150 of zoo veel minder als de regtbank in hare wijsheid zal termenen te behooren; *voorts* dat aan de beleedigde partij de bevoegdheid zal worden gegeven, om van het in dezen te vellen vonnis, ten koste van den beklaagde, te doen drukken *vijftig* exemplaren, ten einde op zoodanige plaatsen te worden uitgedeeld of aangeplakt, en in zoodanige dagbladen geplaatst, als de beleedigde partij zal goedvinden, en dat de daaraan te besteden gelden op eenen door de regtbank executoir te verklaren staat uit kracht van dit vonnis zullen worden ingevorderd. — Dat de regtbank bij het beklaagde vonnis den appellant heeft veroordeeld *niet alleen* om aan de beleedigde partij tot schadevergoeding te betalen eene som van ƒ 150, *maar daarenboven heeft bevolen*, dat twee exemplaren van het ten dezen gewezen vonnis, het eene te Leiden en het andere te Arnhem, op kosten van den beklaagde openbaar zullen worden aangeplakt, dat eindelijk de beleedigde partij in appel heeft gevorderd de zuivere bevestiging van het vonnis, waarvan is geappelleerd;

Overwegende, dat, volgens art. 1409 en 1410 van het burgerlijk wetboek, de aanplakking van het vonnis wel *bovendien*, dat is boven de bij artikel 1408 bepaalde schadevergoeding kan worden geëischt, doch dat die vordering tot aanplakking moet gerangschikt worden onder de *burgerlijke* eischen tot *betering*, en mitsdien is eene op zich zelve staande burgerlijke vordering, gelijk dit ook blijkt uit artikel 40 van de wet op de regterlijke organisatie, terwijl in alle gevallen de kosten voor de aanplakking, als niet behoorende onder de kosten van den processe, de hoegrootheid der schadevergoeding [illegible];

Overwegende overzulks, dat in de onderwerpelijke zaak de beleedigde partij hare vordering verder heeft uitgestrekt als tot eene schadevergoeding van ƒ 150; dat, volgens de bovenaangehaalde artikelen, zulk eene grootere of meerdere vordering alléén bij afzonderlijke burgerlijke actie kan worden ingesteld, en dat de correctionele regter mitsdien onbevoegd is van dezelve kennis te nemen;

Het hof doet te niet het appel en het vonnis van de arrondissements-regtbank te Arnhem, op den zestienden april 1800 negen en dertig in dezen gewezen, voor zoo verre de beklaagde en appellant bij hetzelve, mede op grond van artikel 2 der wet, van 16 mei 1829, Staatsblad n°. 34, is veroordeeld, en voor zoo verre betreft de toewijzing van de vordering aan de beleedigde partij, en op nieuw in het hoogste ressort regtdoende:

Verklaart voor wettig en overtuigend bewezen, dat in de gedrukte, verkochte en verspreide *Arnhemsche Courant* van den 14 februarij 1839 voorkomt een artikel van den navolgenden inhoud: — (boven medegedeeld) —

Verklaart voor wettig en overtuigend bewezen, dat de beklaagde en appellant is de eigenaar, uitgever en drukker van voorzegde courant; dat hij den schrijver of inzender van het voorzeide artikel niet heeft genoemd en dat hij zich voor hetzelve heeft aansprakelijk gesteld;

Verklaart [illegible] mitsdien schuldig aan *laster*, door in een gedrukt geschrift [illegible] aan aangeduide personen daden ten laste gelegd te hebben, die, ingeval zij plaats hadden, degenen, tegen wien zij geduid zijn [illegible] vervolging of wel aan de verachting en den haat der burgers zouden blootstellen.

Verklaart artikel 367, 368, 370, 371 en 374, *juncto articulo* 42 van het strafwetboek, in dezen van toepassing.

Eindelijk gezien artikel 231, 207, 227 van het wetboek van strafvordering, *articulo 56 juncto* 40 van de wet op de regterlijke organisatie in verband met artikel 1408, 1409 en 1410 van het burgerlijke wetboek;

Bevestigt de tegen den beklaagde en appellant ter eerster instantie op de vordering van het openbaar ministerie uitgesprokene veroordeeling tot eene gevangenis van eene maand, geldboete van ƒ 25, ontzetting van de regten bij artikel 42 van het wetboek van strafregt voorgeschreven gedurende vijf jaren, te rekenen van den dag van het eindigen der gevangenisstraf, en tot betaling van de kosten van den processe, en veroordeelt den beklaagde en appellant ook in de kosten der tweede instantie, beide kosten ten aanzien van de publieke partij geliquideerd op . . . . kosten en boete ten behoeve van den staat des noods bij lijfsdwang op hem te verhalen.

Verklaart zich onbevoegd om kennis te nemen van de vordering door de beleedigde als gevoegde partij in dezen ingesteld; verwijst dezelve dien en waar het behoort, de kosten door haar aangewend door dezelve zelve te voldoen.

Aldus gewezen den elfden mei achttienhonderd negen en dertig bij de heeren jonkh. mr. WILLEM LOUIS FREDERIK CHRISTIAAN VAN RAPPARD, president, mr. NICOLAAS VAN DE WALL, [illegible] met voorlezing van [illegible] president, in tegenwoordigheid van [illegible] den procureur-generaal, den [illegible] griffier, den appellant en zijnen verdediger, met opene deuren uitgesproken.

(*Was geteekend*) W. L. F. C. VAN RAPPARD; N. VAN DE WALL; F. W. GORDON; J. RAU; J. V. WESTRIK; J. SCHNEITHER; EV. BUSGERS, *Substituut-Griffier*.

Voor kopij conform,
uitgeleverd ten verzoeke van den heer C. A. THIEME,
J. I. VAN ROSSUM,
Griffier.

(*Zie verder het vervolg.*)

Vervolg van de

ARNHEMSCHE COURANT,

Van Zondag den 19 Mei 1839.

Mengelwerk.

Tafereelen uit Engeland.

Londen, april 1839.

I.

GOED GEZELSCHAP.

(*Vervolg van No. 72.*)

In de nieuwe levenswijze, welke ik aangenomen had om aan de vaderlijke raadgevingen te voldoen, kon ik mij niet voegzaam houden aan de nederige gewoonten van mijn studentenleven. Vooreerst kon ik niet meer werken; ledigheid is van goed gezelschap; negers en boeren werken: ook kon ik mijne handen niet meer steken in die zuinige zwarte handschoenen, welke hunne kleur van eeuwigen duur maakt; man van goed gezelschap, toekomstige baronnet, diende ik elken avond die kostbare witte handschoenen te vernieuwen, wier maagdelijkheid zoo spoedig voorbij is. Ik kon niet meer, als voorheen, eenvoudig gesmeerde laarzen dragen, ook het leder mijner voeten moest behooren tot hetgeen de weelde het verfijndst, het onmogelijkst voor den arme, had uitgedacht, ik weet niet welk chemisch preparaat, een vernis dat bij twee of drie tusschenpoozen en met dubbele lagen door eenen geëmploijeerden *ad hoc*, met een bijzonder soort van borstels, moest worden aangebragt, al hetwelk dagelijks iets meer kostte dan een geheele maand gewoon laarzensmeer. Ik kon geene kleederen dragen die ouder waren dan zes weken; ook kon ik mij niet langer in eene gemeene huurkoets laten voortschokken, en ik had eene elegante calèche bij de maand genomen. Reeds droomde ik eigen rijtuig; daarenboven wilde ik honden, hanen en grooms hebben, om te laten bijten, om te laten vechten, om te laten loopen. Ik had eene loge in de opera, eene maîtres, een duël, eene weddingschap, schulden, en een gebroken arm ten gevolge van een' torenrit. Kortom ik werd een ingewijde in al de geheimen van het fashionable leven, in al de mysteriën van het goede gezelschap. En nog had ik slechts met eenen [illegible] omgegaan. [illegible] zou hebben gemaakt. Zeker [illegible] veranderd; want ik moet zeggen dat ik mijne studentekamer had aangehouden, nederig verblijf, ver van de buurt der mode en der vermaken, verblijf van slechten toon in één woord; ik was slechts *gentleman* buiten 's huis, op straat, daar waar de individu slechts de luxe van zijn persoon heeft te vertoonen, en niet door zijne *entourage* behoeft te schitteren. Ik was goed gezelschap in zoo ver als jongman, en het was reeds veel, het was meer dan ik zijn kon en moest! En daartoe toch had de vaderlijke wijsheid mij geleid; ja, ziedaar hoe, door woorden te gebruiken die van beteekenis veranderd zijn, de vaders, die niets willen leeren en niet willen vergeten, aan hunne zoons verfoeijelijken raad geven, terwijl zij meenen dat de raad dien zij hun geven voortreffelijk is. Op 's grijsaards vermaningen vertrouwende, zocht ik mijn heil waar ik mijn verderf moest vinden, was ik lui en verkwistend geworden, had ik mij goed gezelschap gemaakt.

Ter gelegenheid echter van mijn' gebroken arm, bleef de geheele familie PRINGLE niet in gebreke hare kaartjes bij mij af te geven; beleefde en vleijende attentie, waaraan ik zeer gevoelig was. Eindelijk, een zaturdag morgen, dreunde mijne deur van een heftig kloppen (*), ik was nog niet van woning veranderd, en nooit geloof ik, hadden kamers, door studenten bewoond, van zulke magtige schokken weergalmd; ik deed open; een knecht in blaauw, rood en goud liverei, triflend van galons en verwaandheid verzocht mij den heer FLEMING te zeggen, dat mistress PRINGLE en hare dochters hem wachtteden aan de poort der gebouwen van den Tempel.

— Ik kom terstond, gaf ik hem ten antwoord.

De knecht, bemerkende dat hij zich bedrogen had, begon den hoed af te nemen; doch die gedwongen eerbetooning was met ironie doormengd. Haastig kleedde ik mij en spoedde naar beneden, wel besloten om kamers te nemen, die mij voortaan niet meer voor mijnen knecht zouden doen aanzien. De calèche der dames trof en verblindde mijne oogen. Zij was zeer breed van bak, zij schitterde van vernis dat hare geele kleur deed uitkomen, zij was behangen met pluimen, voiles en bloemen waarmede de familie PRINGLE zich dien dag in overvloed had uitgedoscht. Men ontving mij bij uitnemendheid wel. Men had de tijding van de benoeming mijns vaders en den dood mijns broeders reeds vernomen. Men sprak mij van die twee voorvallen met eene volkomene kieschheid en gratie. Ik moest in de calèche der dames komen, haar vergezellen en met haar eten. Ik zag mij op gelijken voet met het goede gezelschap, ik was trotsch en gelukkig wegens de onderscheiding welke men mij bewees. De satirieke GEORGIANA zoo vruchtbaar in steken, waaraan niemand ontging, verwaardigde zich mij toe te lagchen en mij te sparen. ZEPHYRA begunstigde mij met hare zoetste blikken, en de levendige EMILIA behandelde mij als een broeder. De oude PRINGLE zelf speelde schaak met mij, en toonde [illegible] veel genoegen mij te zien, hoewel onze staatkundige meeningen lijnregtstrijdig waren. Het was een man van een zeer goed karakter, en zeer inschikkelijk, die tegenspraak kon verdragen, en die zonder wrevel de argumenten aanhoorde die ik zijne tory-redeneringen tegenstelde. Als ik poogde hem te overtuigen plaatste hij zijne twee ellebogen op het schaakbord, en zeide, mij lang en aandachtig aanziende: Eigenlijk; zoudt gij toch wel gelijk kunnen hebben! En zijn hoofd, hetwelk hij in kadans bewoog, scheen de instemming, die hij mij gegeven had, te bevestigen, en te bekennen dat ik hem overtuigd had. Nooit was er beleefder en minzamer grijsaard. De gevoelens van anderen allengs toe te stemmen is eene waarlijk onweerstaanbare vleijerij, en niet alleen de oude PRINGLE, maar ook mistress PRINGLE en hare dochters bezigden dat wapen met eene in der daad vreesselijke behendigheid. Was er sprake van eene wandeling in Hyde-Park? » Wij willen VALENTIJN raadplegen," zeide mevrouw PRINGLE. Moest men tusschen een schouwspel kiezen, men vroeg aan VALENTIJN of Drury-Lane verkieslijk was boven Covent-Garden. VALENTIJN was het orakel des huizes, de vriend van allen, de algemeene gunsteling, het voorbeeld van elegantie en vernuft. Niemand betwijfelde mijne oordeelvellingen, niemand verzette zich tegen mijne uitspraken. Wat gelukkig leven! En wat is het *goede gezelschap*, dacht ik, inschikkelijk in zijne gevoelens, aangenaam en gemakkelijk in den omgang!

Intusschen liet ik niet af het hof aan EMILIA te maken, die, altijd levendig, bevallig met mij, scheen, zoo al niet mijnen wenschen hoop te geven, dezelven althans zonder ongenoegen te zien. Een dag echter dat ik onverwacht in de bibliotheek kwam, waar EMILIA zich ophield, was ik verwonderd het jonge meisje geheel afgetrokken te vinden in de lezing van eenen brief wiens kruisselingsche regels zoo zeer door elkander liepen, dat ik niet begreep hoe zij ze bij mogelijkheid ontcijferen kon.

— Gij zijt bezig, zeide ik, ik bid u mij te verontschuldigen; ik verwijder mij.

— O neen, antwoordde zij onverschillig. Die brief komt mij van de kaap de Goede-Hoop, waar mijn neef AUGUST thans in garnizoen is. Mijn neef en ik zijn als broeder en zuster. O! hadt gij hem gezien in zijne blaauwe uniform met roode opslagen! .. het staat zeer goed. Gij zult regt blijde zijn hem te kennen: een groot, jong man, met blonde haren, zwarte oogen, en de schoonste knevels van het regiment; buitendien maakt hij engelachtige verzen! Maar, mijn hemel, wat scheelt u mijnheer FLEMING? Gij schijnt geheel onthutst. Wilt gij niet gaan zitten; ik verzeker u, dat gij mij volstrekt niet ophoudt.

— Uw neef AUGUST is wel gelukkig, mejufvrouw . . .

— Versta mij niet verkeerd, bid ik u; de banden van verwantschap zijn de eenige die ons aan elkander hechten, en uwe vermoedens zouden volstrekt ongegrond zijn.

Het jonge meisje had geraden dat mijn hart niet gerust was, en dat de klaauw der jaloezie er in begon te wroeten.

Waarom zou ik het gesprek verder verhalen, waarom de hersenschimmen, welke het paradijs der dwazen, of, zoo men wil, het paradijs der minnaars bevatten, opwekken? Kortom, bij het einde der ontmoeting twijfelde ik niet meer, of de weg des geluks lag open voor mij, en EMILIA schonk mij de voorkeur op al mijne mededingers. Echter was zij het niet, die mij met de opvallendste voorkeur scheen te vereeren; hare oudere zuster, ZEPHYRA, kon mij niet ontberen. Zij maakte ruimschoots gebruik van de Engelsche gewoonte, en verzocht mij haar te vergezellen bij alle visites, die zij maakte. Al de winkels van Pall-Mall zagen ons [illegible] modewaren en bijouteriën bedingen. Ik zou verkozen hebben dat het EMILIA geweest was, maar . . . . ZEPHYRA noodigde mij [illegible] uit, en gaf mij bijna moederlijken raad. Zij ried mij [illegible] eene kleine

(*) De verschillende wijzen van kloppen zijn te Londen door een vast gebruik geregeld. Hoe hooger stand hoe harder men klopt. Aan ieder huis bevindt zich [illegible] de schel, een klopper. De schel dient slechts voor de huisgenooten.

schoolierster, dat is een zeer jong meisje, te trouwen. Steeds vroeg zij mij mijn gevoelen omtrent al wat haar aanging. Zij had zich een monopolie aangematigd, dat ik veel liever aan hare jongere zuster zou hebben opgedragen, namelijk mijne dassen te zomen, mijne batiste doeken met haar haar te teekenen, mij beurzen te knoopen, pantoffels te borduren. De romance welke zij zong, was altijd die welke ik verkoos, en mijne aanhoudendheid bij EMILIA ontmoedigde haar niet. Wat GEORGIANA betreft, deze bewees mij hare welwillendheid slechts daardoor, dat zij nooit kwaad van mij sprak; eene bijzondere gunst die ik met mijn' vriend BUTLER alleen deelde. Somtijds dreef zij de minzaamheid zelfs zoo ver, dat zij mij vroeg, wat ik van de nieuwe opera of het laatste ballet dacht.

(*Slot hierna.*)

Burgerlijke Stand.

TE ARNHEM:

Van [illegible] Mei.

Gehuwd: H. Fiering, met A. P. van Reemst. — A. Derksen, met J. van Hagen. — J. L. Collignon, met M. A. Wansink. — J. van Essen, met G. W. Taats.

Bevallen: W. van Rheden, geb. Pegman, D. — C. A. van Tricht, geb. van Vleuten, Z. — G. [illegible]horst, geb. Beugel, D. — A. Schlee, geb. Iwes, Z. — E. Daams, geb. A[illegible]huijs, D. — A. M. Cregten, geb. Ruchland, D. — G. M. van Silfhout, geb. Piepers, Z. — M. van Eimeren, geb. van Groningen, D. — H. J. Ibel, geb. Tammel, D. — H. J. Looman, geb. Leusveld, D. — S. Nakken, geb. Raadsman, D.

Overleden: F. de Jongh, gehuwd met J. M. J. Rutgers, 26 j. 11 m. — G. van Driessen, gehuwd met W. Dibbes, 57 j. — M. E. Bouwman, 7 m. — B. Jansen, weduwenaar van M. van Driessen 80 j. 10 m. — J. C. C. Jansen, 9 w. — E. Paap, weduwe D. de Rijk, 73 j. 3. m. — A. C. Strengers, huisvrouw van B. H. van der Schoot, 55 j. 11 d. — J. A. Hördt, gehuwd met S. Kautz, 36 j. — A. Evers, 29 j. — J. H. van Staa, 2 m.

TE NIJMEGEN:

Gehuwd: J. van Gerven, met A. M. Bronckers. — J. H. van der Horst, met R. Scholten. — J. H. Altwicker, met B. Timmer. — J. J. Eijkman, met A. J. van Lienden.

Bevallen: A. M. Selbach, geb. Reiggeldt, Z. — B. Vink, geb. [illegible] Horst, Z. — F. W. Jansen, geb. Wigand, D. — G. Loderus, geb. van Eegen, D. — M. P. van Gils, geb. Lanou, D. — M. J. Duppen, geb. Stoffels, Z. — J. M. Marijn, geb. Smals, Z.

Overleden: [illegible] Groothuijzen, 6 m. — E. Glaser, 63 j. — A. Orien, 77 j. — J. W. Rijken, 41 j. — M. Peters, 4 j. — J. Cadee, geb. Reimans, 84 j.

TE ZUTPHEN:

Gehuwd: W. Poesse, met L. Denneboom. — J. Folmer, met H. Winkelman.

Bevallen: B. Hesselink, geb. Hamaker, D. — J. H. Bensink, geb. Klaasen, Z. — H. Nijveldt, geb. Onstenk, D. — H. Horsman, D. — C. Blom, geb. Olijslagers, Z. — J. T. E. van de Kolk, geb. Boers, Z. — J. Middendorp, geb. de Graaf, Z. — W. Martin, geb. Schut, D. — G. Tijssen, geb. Folmer, Z. — J. H. Kool, geb. Heemsen, Z.

Overleden: J. H. W. Zevenboom, 1 j. — P. van Dormalen, geb. Albers, 53 j. — G. J. Wijmer, 2 j. — B. A. Nagtegaal, 10 j. — Doodgeb. Z. van J. van de Kolk, en J. T. E. Boers. — A. Hotz, 8 j. — J. van den Oosterkamp, 9 j. — Doodgeboren Z. van A. Zegelink, en M. Jolij. — T. Schutte, geb. Nagel, 65 j.

TE TIEL:

Gehuwd: D. van Zandwijk, met A. van der Bijden. — M. L. Post, met G. H. Blom. — C. Versteegh, met P. M. van Brummelen.

Bevallen: M. Schook, geb. Hoenderop, D. — E. Marijnen, geb. van Wel, Z. — J. H. van Olst, geb. Walen, Z. — H. C. van den Berg, geb. van Ringelesteijn, D. — W. E. Bekker, geb. Maas, D.

Overleden: Geene.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 18 Mei [illegible] 9 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 0 D.

Advertentiën.

Volksgeneeskunde.

Van alle ziekten, welke het menschelijke geslacht kwellen, is de huiduitslag de meest gewone en de meest gevaarlijke, en evenwel wordt geene met meer ligtvaardigheid en zorgeloosheid behandeld. De aan de natuur overgelaten wordende huid-uitslag geneest nooit; zij verandert van gedaante, van zetel, maar de kwade stof blijft inwendig bestaan; zij bederft en verkankert het bloed, dat, als vloeibaar vleesch, het beginsel en de ziel van het physieke leven is; en ofschoon de huiduitslag deszelfs slagtoffers niet doodt, doet dezelve hen uitdroogen, bederven en hun zelven en anderen tot last zijn. Onderscheiden heilmiddelen zijn van tijd tot tijd met hoogdravende aanprijzing rondgevent, doch ook weder verlaten geworden. Slechts één eenig heeft het verdiende algemeene gebruik blijven genieten, omdat het de oorzaak van het kwaad wegneemt, zonder dat zulks zich immer weder vertoont. Dit middel is de *Rob régénérateur* (*) van den geneesheer GIRANDEAU *de St. Gervais*, doctor der faculteit van *Parijs*, lid van het genootschap der physieke wetenschappen in *Frankrijk*, en gedurende vele jaren bekend door zijne anti-siphilitische geneeswijze. Dit middel geneest radikaal vurigheid en uitslag van de huid, alsmede alle chronische ongesteldheden, die uit de gal, het slijm, of de scherpheid der vochten ontstaan. Het is inzonderheid dienstig voor het genezen van puisterigheid, veronderde schurft, witte vloed, zweren, weerbarstige vloeijingen, ontaarde siphilis, graveel, moeijelijke waterloozing, enz. Deze doeltreffende behandeling, die in overeenstemming is met den vooruitgang der genees- en kruidkunde, moet niet worden verward met zekere palliatieven, die door geheel onkundigen aan de ligtgeloovigheid van het publiek worden aangeboden; te meer, naardien de uitvinder zijne geneeswijze regelt naar gelang van den ouderdom, het geslacht en het temperament van ieder, die hem raadpleegt. — Mad. DU P., 50 jaren oud zijnde, zag plotseling op onderscheidene deelen van haar ligchaam, met name op het voorste gedeelte der beenen en aan de borst, een hevigen roozig-schilferachtigen huiduitslag te voorschijn komen. Ter bevrijding van dit euvel gebruikte zij de *Rob régénérateur anti-dartreux* [illegible] *de St. Gervais*, gepaard van wasschingen en eenen daaraan [illegible]; binnen kort tijdsverloop was zij van deze kwaal bevrijd. (Geteekend) TOURQUETY, *adjunct*. — Ik ondergeteekende verklaar, dat Mad. S., wonende te *Bordeaux*, lijdende aan witten vloed, welke haar in eenen alleronaangenaamsten toestand hield, daarvan geheel en al is ontheven geworden door het zuiveringsmiddel van den geneesheer GIRANDEAU *de St. Gervais*. *Bordeaux* 12 Maart, 1829. (Geteekend) MANSEL. Gezien voor legalisatie van de handteekening des Heeren MANSEL, de Commissaris van Policie. (Geteekend) MARBEAU. Mlle. LA H., gedurende bijna vier jaren gekweld wordende door eene groote puist aan de kin, met verscheiden kleinere puisten, en welke aan verschillende behandeling hadden weerstand geboden, heeft er in bewilligd om de *Rob anti-dartreux* te gebruiken, waardoor zij dan ook wel ras van die akelige plaag werd verlost. (Geteekend) PERRIN, Apotheker te *Tarasconne*. Gezien voor legalisatie der naamteekening. (Geteekend) MALLET *adjunct*. — De heer L., gekweld door puistachtigheid in de gewrichten, en tot dus verre alles aangewend hebbende, om zich van dat akelige euvel te bevrijden, vroeg eenen geneesheer om raad, wat hij dacht van de plantaardige zuiverings-rob van den geneesheer GIRANDEAU *de St. Gervais*, en of hij van oordeel was, dat het gebruik daarvan hem in zijnen toestand van nut konde wezen. Ten gevolge van het goedkeurende antwoord des geneesheers, deed deze hem in September de behandeling ondergaan, waarvan de uitslag geheel [illegible] zijne verwachting was. (Geteekend) VOITURET, Apotheker, te [illegible] *rue de Condé*. Voor legalisatie der handteekening, de [illegible] *Dyon*. (Geteekend) VILLEDIEU DE FOREY.

(*) *De Rob régénérateur van het bloed* [illegible] *anti-dartreuse van den geneesheer* GIRANDEAU [illegible] *te bekomen bij alle droogisten en apothekers* [illegible] *Amsterdam*; [illegible] *Vlissingen*; *Prosper*, te *J. B. Robyns*, [illegible] *André en Comp*, te *'s Gravenhage* [illegible] *Rotterdam*; [illegible] *L. Cuypers*, te Helmont; *van Waesberge*, [illegible] *van der Schalk*, te Schiedam; *Lecointre fils*, te *Goes*; alle welke gratis een berigt afleveren om zich zelf van de chronische ongesteldheden te genezen. Ook kan men zich per brief tot den geneesheer zelven, *rue Richer N°. 6* te Parijs, wenden; de heer *Girandeau* geeft zijn raadgevend antwoord om niet.

Te Arnhem bij C. A. THIEME Boekdrukker.